

Maa- ja metsätalousministeriön vastaus adressiin ministeriön julkaisun *Pohjois-Suomen erityisperusteiset kalastusoikeudet ja lohiregaali- nykytilanne ja mahdollisten muutostarpeiden arviointi (2019:23)* poistamiseksi julkaisusarjasta

Esitätte 26.2.2020 Kolarissa ministerin erityisavustaja Teppo Säkkiselle antamassanne ja ministeri Jari Lepälle osoitetussa adressissa ja sitä koskevissa perusteluissa ministeriön selvityksen (2019:23) poistamista ministeriön julkaisusarjasta. 5.3.2020 lähettämänne sähköpostin liitteenä olevassa pdf- tiedostossa otsikolla ”*Tiivistelmä Huhtalan selvityksen virheistä ja puutteista*” perustelette, miksi selvityksessä on puutteita. Toteatte, että koskikauppojen kauppakirjojen kalastusoikeutta koskevien ehtojen käsittely kiinteistönmäärittämis- ja kiinteistötoimitusten ja niitä koskevan lainsäädännön kautta on selvityksen ehkä oleellisin virhe.

Selvityksessä on koskitilojen kalastusoikeuksien osalta viitattu kattavasti voimassa olevaan oikeuskäytäntöön ml. kiinteistönmäärittämis- ja kiinteistötoimitukset. Sittemmin myös Lapin Käräjäoikeus antoi 15.3.2019 kanteiden tutkimatta jättämistä koskevan päätöksen (19/3343) koskikauppojen kauppakirjoissa kalastusoikeutta koskevien ehtojen vahvistamista koskevassa asiassa. Kantajat vaativat muun ohella vahvistettavaksi, että kauppakirjassa pidätetty kalastusoikeutta koskeva ehto on kiinteistökohtainen ja koskee kunkin kantajan osalta heidän omistamiaan kiinteistöjä.

Lapin käräjäoikeus jätti kantajien Matkakoski Oy:n pääosin omistaman koskitilaa koskevat kalastusoikeuden vahvistamista koskevat väitteet tutkimatta sillä perusteella, että käräjäoikeudessa ei voida kiinteistönmuodostamislain (554/1995) sisältö huomioon ottaen ottaa tutkittavaksi asiaa kantajien vaatimuksista. Tuomion perusteluissa todetaan, että kalastusoikeuden voimassaoloa koskevassa erimielisyydessä, myös sen perustuessa sopimukseen, on kysymys kiinteistön ulottuvuuteen kuuluvasta asiasta, joka on käsiteltävä kiinteistönmäärittämis- ja kiinteistötoimituksessa. Tietojemme mukaan jatkokäsittelylupa ko. asiaan on myönnetty ja asia pyritään ratkaisemaan tämän kevään aikana. Ministeriö avaa keskustelun koskitilojen kalastusoikeuksista tarvittaessa uudelleen, mikäli niitä koskeva lainsäädäntö tai oikeuskäytäntö oleellisesti muuttuvat siitä, mitä ne olivat selvitystä tehtäessä.

Sähköpostiviestissänne kerrotte myös, että olette erityisen huolissanne Ounasjoen- ja Tornion-Muonionjoen kalatalousalueiden perustamiskokouksista ja siitä, että kyseisiä kokouksia koskevat äänioikeuteen liittyvät epäselvyydet tulisi olla selvillä ennen kokousten järjestämistä. Myös ministeriö pitää erittäin valitettavana, että kalatalousalueiden perustamiskokoukset peruuntuivat koskitilojen äänioikeuteen liittyvistä epäselvyyksistä johtuen. Toimivalta perustamiskokousten koolle kutumisessa on kuitenkin Lapin ELY-keskuksella, myöskään yksittäisten henkilöiden äänivaltaan liittyvät kysymykset eivät kuulu ministeriön toimivaltaan. Yleisesti voidaan todeta, että kaikilla koskitilojen vesialueen omistajilla ja muilla, joilla on muusta oikeusperusteesta johtuva riidaton oikeus käyttää koskitilan äänivaltaa, on oikeus osallistua kalatalousalueiden järjestäytymiskokoukseen.

Selvityksen Pohjois-Suomen erityisperusteisista kalastusoikeuksista ja lohiregaalista päätavoitteena on ollut kartoittaa lohiregaalin ja erityisesti koskitilojen kalastusoikeuksien käytön tilannetta tänä päivänä ja arvioida, tarvitaanko uusia linjauksia ja niiden edellyttämiä muutoksia lainsäädäntöön. Selvitys on onnistunut edellä mainituissa tavoitteissaan ja siihen on koottu asiakokonaisuuksia koskevat tiedot hyvin kattavasti.

Ministeriö toteaa, että selvityksestä käydyssä keskustelussa ei ole tuotu esiin perusteita, joiden vuoksi selvitystä tulisi miltään osin arvioida uudelleen.

Osastopäällikkö
ylivohtaja

Marja Kokkonen

Erätalousneuvos
yksikönpäällikkö

Vesa Ruusila